

Súd: Krajský súd Nitra  
Spisová značka: 1CoE/132/2018  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4215209398  
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 12. 2018  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petr Kaňa  
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4215209398.1

## Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kaňu a členov senátu JUDr. Štefana Hrvolu a JUDr. Stanislava Libanta, v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený advokátskou kanceláriou Advocate, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava IČO: 36 865 141, proti povinnému: J. P., nar. X.XX.XXXX, bytom R. XX, o vymoženie 586,79 eur s príslušenstvom a trov exekúcie, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 13Er/834/2015-30 zo dňa 21. 08. 2018, takto

### rozhodol:

Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Komárno č. k. 13Er/834/2015-30 zo dňa 21. 08. 2018 potvrdzuje.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Komárno ako súd prvej inštancie zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok), § 35, § 45 ods. 1, 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

3. Súd prvej inštancie preskúmal zmluvu o úvere zo dňa 24.9.2008 uzavretú medzi oprávneným a povinným. V bode 17 všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou uzavretej zmluvy sa nachádza rozhodcovská doložka.

Oprávneným predložená zmluva o úvere založila záväzkovo - právny vzťah medzi oprávneným, ktorý pri jej uzatváraní konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a povinným, ktorý pri jej uzatváraní nekonal v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Oprávnený teda pri uzatváraní predmetnej zmluvy vystupoval ako dodávateľ a povinný ako spotrebiteľ (§ 52 ods. 3 a ods. 4 Občianskeho zákonníka). Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Súd bol toho názoru, že v danom prípade nie je možné rozhodcovskú doložku považovať za platne uzavretú. Formulácia predloženej rozhodcovskej doložky totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa tým, že znemožňuje spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a ponecháva ho výlučne na vôli dodávateľa. Spotrebiteľovi je v danom prípade fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, keď oprávneným je podaná žaloba na rozhodcovský súd. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Z listín predložených oprávneným nevyplýva, že by v rámci kontraktácie došlo k naplneniu zákona, a že by s odbornou starostlivosťou príslušný zamestnanec právneho predchodcu oprávneného najprv poučil povinného a nechal mu priestor na rozhodnutie a voľbu. Povinný zjavne nebol kvalifikovane poučený o závažných dôsledkoch rozhodcovského konania. Oprávnený si tak v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je

stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá - ktorá voľba konkrétne znamená. Nakoľko tieto podmienky neboli splnené a povinný nemal možnosť ovplyvniť ani obsah zmluvy o úvere, ani rozhodcovskej doložky, nemožno považovať rozhodcovskú doložku za zmluvnú podmienku dojednanú individuálne. Dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej doložky je, že spotrebiteľ v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Rozhodcovskú doložku preto súd vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

Ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. Pri preskúvaní toho či je predložené rozhodnutie vykonateľným exekučným titulom sa súd zamerl najmä na zistenie či bol predložený rozsudok vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadisk zakotvených v príslušných právnych predpisov ide o rozhodnutie vykonateľné po formálnej a materiálnej stránke. S poukazom na uvedené skutočnosti súd zistil, že rozhodnutie predložené v tomto exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Vzhľadom na to je možné vychádzať z toho, že ak neexistuje rozhodcovský rozsudok, ktorý je spôsobilý byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a preto súd v súlade s § 44 ods. 2 EP rozhodol tak ako je to uvedené vo výroku uznesenia.

4. Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Namietal, že súd vec nesprávne právne posúdil, nakoľko prekročil rámec svojej preskúvavacej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok. Súd v prejednávanej veci na zistený skutkový stav aplikoval aj ustanovenie § 45 zákona o rozhodcovskom konaní, z čoho mal oprávnený za preukázané, že súd na správne zistený skutkový stav nesprávne aplikoval právny predpis. Dodal, že súd v rámci preskúvania materiálnej stránky nemôže preskúmať samotné rozhodcovské konanie, nakoľko samotné ustanovenie, o ktoré sa súd opiera v napadnutom uznesení stanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Zdôraznil, že postupom súdu v tejto veci dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Namietal ďalej, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentuje postup konajúceho súdu na základe ktorého dospel k záveru o aplikácii zákon o spotrebiteľských úveroch. Súd sa v konaní vôbec nezaoberal so splnením podmienok pre vznik spotrebiteľského vzťahu, t.j. existenciu spotrebiteľa a dodávateľa. Súd nezohľadňoval a v tomto zmysle ani nevykonával dokazovanie (na dokazovanie ani v exekučnom konaní nemá priestor) o skutočnostiach svedčiacich o závere k akému dospel. Rozhodnutie súdu je takto založené na konštatovaní, ktoré nie je možné preskúmať pre nedostatok dôvodov v odvolacom konaní. Na základe uvedeného preto oprávnený žiadal, aby súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach podaného odvolania (§ 379, § 380 Civilného sporového poriadku - ďalej len CSP) a po preskúvaní napadnutého rozhodnutia zistil, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP.

6. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že spísaním zápisnice o návrhu na vykonanie exekúcie pred súdnym exekútorom dňa 14. 03. 2015 oprávnený žiadal, aby súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie v neprospech povinného a vymožením pohľadávky s prísl. Exekučné konanie sa začalo dňa 14. 03. 2015. Exekučným titulom v tomto konaní je rozhodcovský rozsudok sp. zn. SR 04186/09, ktorý vydal dňa 03. 06. 2009 Stály rozhodcovský súd zriadený zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s.. Následne súd prvej inštancie vydal napadnuté uznesenie.

7. Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku účinného v čase rozhodovania odvolacieho súdu, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

8. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) a § 39 ods. 4. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne aj vtedy, ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi. Proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti je prípustné odvolanie.

9. Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia, súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore preskúma okrem súladu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi, či bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu a či je vykonateľné. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená ktorákoľvek z podmienok podľa prvej vety, žiadosť o udelenie poverenia zamietne.

10. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia, a preto s poukazom na § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

14. Odvolací súd konštatuje, že právna úprava spotrebiteľskej zmluvy je v našom právnom poriadku obsiahnutá v § 52 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ, pričom jej charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Charakteristickým znakom týchto zmlúv je to, že sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu týchto zmlúv alebo ich zmien. Súd prvej inštancie preto správne posúdil predmetný právny vzťah ako spotrebiteľský, na ktorý sa musí použiť spotrebiteľské právo.

15. Ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka sa vzťahujú práve na taký druh zmlúv, pri ktorých spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť ich obsah. Ide o osobitnú ochranu v rámci ochrany spotrebiteľa,

pričom zákon v § 53 Občianskeho zákonníka vymedzuje neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách a rozlišuje, či boli individuálne dojednané alebo nie. Je teda dôležité, či spotrebiteľ mal možnosť oboznámiť sa s nimi pred uzavretím zmluvy, ale taktiež aj to, či ich mal možnosť ovplyvniť. V tomto smere sa zabezpečuje ochrana najmä tým zmluvám, pri ktorých sa zmluvné podmienky pripravujú vopred, a pri ktorých spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť ich obsah. Z predmetnej zmluvy o úvere je zrejmé, že bola vopred pripravená oprávneným pre veľký počet spotrebiteľov, z čoho vyplýva, že povinný nemohol ovplyvniť jej obsah a zmluvné dojednania, ide teda o štandardnú spotrebiteľskú zmluvu, ktorú možno označiť aj ako formulárovú, adhéznú a na spotrebiteľské vzťahy je potrebné aplikovať spotrebiteľské právne normy bez ohľadu na to, či došlo k tzv. voľbe práva, alebo či sa jedná o tzv. absolútny obchod.

16. V tomto smere je potrebné poukázať na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. V zmysle tohto ustanovenia exekučný súd posudzuje súlad žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Ak by exekučný súd nesúlad so zákonom zistil už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, musí žiadosť súdneho exekútora zamietnuť (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku). V prípade, ak by exekučný súd tento dôvod zistil neskôr, t. j. až po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, musí exekúciu následne zastaviť. Odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 57 ods. 1 a 2 a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku konštatuje, že súd rozhodne o zastavení exekúcie kedykoľvek v priebehu konania, len čo zistí existenciu niektorého z dôvodov na zastavenie exekúcie. Súd tak v priebehu celého konania ex offo skúma splnenie predpokladov na vedenie exekúcie, preto súd prvej inštancie je oprávnený a aj povinný v prípade zistenia niektorého z dôvodov uvedených v ustanovení § 57 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, následne exekúciu zastaviť, pričom tak môže uskutočniť na návrh ako aj bez návrhu. Odvolací súd zdôrazňuje poukaz na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 372/2011-18 zo dňa 13.09.2011 súvisiaceho s problematikou neprijateľnej rozhodcovskej doložky, v ktorom Ústavný súd SR konštatoval, že: "všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offo skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania. Jedným z týchto predpokladov je aj relevantný exekučný titul. Bez jeho existencie nemožno exekúciu vykonať". Ústavný súd SR v citovanom rozhodnutí poukázal aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozsudku z 27. januára 1997 vydanom pod sp. zn. 3 Cdo/164/1996 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že "súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej".

17. Súd prvej inštancie preto správne preskúmal nielen žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul, ale aj zmluvu o úvere, a to v súlade s ustanoveniami, ktoré upravujú spotrebiteľské vzťahy, nakoľko predmetná zmluva o úvere môže obsahovať viaceré neprijateľné podmienky. Exekučný súd je totiž v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex offo) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou zmluvou viazaná. Uvedený postup exekučného súdu nie je v tomto prípade posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeruje k "zrušeniu" tohto rozhodnutia. Skúmaním platnosti rozhodcovskej zmluvy súd prvej inštancie len realizuje svoje oprávnenie vyplývajúce mu z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom.

18. Podľa názoru odvolacieho súdu jednou z neprijateľných podmienok tak ako správne ustálil aj súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, je aj samotná rozhodcovská doložka, ktorá akákoľvek, bez ohľadu na jej formu a znenie obsiahnutá v zmluve uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľnou podmienkou, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nebola individuálne dojednaná. Takáto rozhodcovská doložka je preto podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. V predmetnom exekučnom konaní ide o tento prípad. Značná nerovnováha v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa bola spôsobená aj tým, že spotrebiteľovi bolo zároveň týmto postupom odňaté právo brániť sa a podať žalobu alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok na všeobecný súd, pričom ide o právo spotrebiteľa upravené v čl.

46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky) a taktiež nebola individuálne dojednaná, spotrebiteľ si ju nemohol osobitne vyjednať a nemal reálnu možnosť ovplyvniť jej obsah.

19. Odvolací súd preto považuje celý postup od rozhodcovskej doložky až po rozhodcovský rozsudok za prejav zneužitia práv oprávneného, ktorý si vlastne takýmto postupom zaobstaral ekvivalent rozsudku súdu takmer na akékoľvek plnenie zo zmluvy. Výkon práv oprávneného - dodávateľa podľa predmetnej rozhodcovskej doložky považuje odvolací súd za nezlučiteľný s dobrými mravmi a právnou úpravou ochrany spotrebiteľa, a preto bolo dôvodné aplikovať ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku už v štádiu rozhodovania exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, nakoľko súdny exekútor žiadal vykonať exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorý vzhľadom na neplatnú rozhodcovskú doložku ani nemal byť vydaný, nakoľko rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania. Súd prvej inštancie preto správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako celok.

20. Odvolací súd preto napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vo výroku vecne správne.

21. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).